

**Doç. Dr.
C. Coşkun
Küçüközmen**

coskun.kucukozmen@ieu.edu.tr

DAVOS: Küresel gündem

Değerli okurlar, bu yazı Dünya Ekonomik Forumu toplantılarının üçüncü günü olan 25 Ocak tarihinde kaleme alınmıştır. Aslına bakarsanız tarihin çok da büyük bir önemi yok. Esas değerlendirmeler toplantı sonrasında yapılıyor. Kim ne dedi, niçin öyle dedi? Mesajlar önemli ancak, kolay anlaşılır cinsten değil. Bunu şöyle anlatmaya çalışalım. Bu yıl 23-27 Ocak arasında yapılan Davos toplantıları 2011 yılında 26-30 Ocak tarihlerinde gerçekleştirilmişti. 2011 yılının teması “Yeni Gerçekliğin Paylaşılan Normları” olmuştu. İçeriği ise üzerinde yaşadığımız dünyanın giderek karmaşıklaşması ve birbiriyle daha da bağlantılı hale gelmesiydi. Bu çerçevede liderlere duyulan güven başta olmak üzere, ekonomik büyüme ve siyasi istikrarın geleceği gibi ortak değerlerin aşındığı (erozyona uğradığı) özellikle vurgulanmıştı. O günden bugüne yaşanan gelişmelere bakıldığında ürkütücü bir tablo ortaya çıkıyor. Arap Baharı denilen süreçte yüzbinleri aşan sayıda insan öldü, liderler devrildi. Bazı ülkelerin sınırları bile (fiilen) değişti. Finansal skandallar ardı ardına geldi.

Tüm bunlar dikkate alındığında Davos toplantıları önem kazanıyor. Diğer taraftan Davos sekreteryası (aslında bilgi merkezleri) tarafından yapılan değerlendirmeler ve hazırlanan gündem son derece önemli ipuçları içeriyor. Bu toplantılarda özellikle küresel tehditlere karşı çözüm bağlamında geliştirilen yenilikçi çözümlere ayrı bir önem veriliyor. Toplantıların bir diğer katkısı da tanıdık yüzlerin bir araya gelerek oluşturduğu işbirliği ruhunun yanı sıra birbirleri ile daha önce karşılaşmamış kişilerin bir araya gelerek düşünce, görüş ve network portföylerini zenginleştirme imkânları. Hemen belirtelim, bu toplantılara katılım davet bazında oluyor ve katılım maliyeti oldukça yüksek. En ucuz katılım bileti yaklaşık 50 bin Amerika Doları. Bu biletle sadece genel toplantılara katılabiliyorsunuz. Özel toplantılar ise daha pahalı, 156 bin Dolar. Farklı üyelik paketleri ve toplantılara katılım ile bu rakam kişi başı 300 bin Dolara kadar çıkıyor.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayınlanan “Küresel Gündem: 2013 Görünümü” başlıklı rapor oldukça ilginç ve incelemeye değer. Acilen çözüm bulunması gereken sorunları önem sırasına göre listelemiş. Bu listeyi biz de sizlerle paylaşalım: (1) Küresel ekonomideki istikrarsızlık, (2) Euro bölgesindeki kırılganlık, (3) Finansal sistemin istikrarsızlığı, (4) Artan gelir eşitsizliği, (5) Kalıcı hale gelmiş yapısal işsizlik sorunu, (6) Küresel liderlik boşluğu, (7) İklim değişikliğine uyum sorunu, (8) Ekonomik kaynaklı sosyal ayaklanmalar, (9) Doğal kay-

nak kıtlığı, (10) Kronik mali denge-sizlikler, (11) Güç dengesinde kaymalar, (12) Gelişmekte olan ülkelerin artan nüfuzu, (13) Hiper- bağlantı (çok şeyin birbiri-ne bağlı olmasın-dan kaynaklanan riskler), (14) Nesiller arası

değerler silsilesinde kaymalar ve (15) İnternet yönetişi-mi. Hepsi adeta bir saatli bomba ve saatin kaçır kuruldu-ğu belli değil. Bu bağlamda IMF Başkanı Lagarde'nin söylediklerini farklı bir mercek-kele okumak gerek.

Değerli okurlar, bu yıla damgasını vuran olaylar siyasi çalkantıların yanı sıra AB'nin baş ağrısı olan ülkeleri (Yunanistan, İspanya, Portekiz, İtalya) kurtarma paketleri ve büyük yatırım bankalarının neden olduğu skandallar olmuştur. Asrın soygunu diyebileceğimiz LIBOR skandalı şu ana kadar Davos basını tarafından verilen haberler esas alındığında maalesef yeterince sorgulanamış durumda. Suriye'deki gelişmelerin ise hangi yönde ele alınacağına ve çözüme kavuşturulacağına ilişkin ciddi bir plan görünürde olmayıp Irak'ın durumuna ise hiç değinilmemiştir. Rezerv para iddiasını sürdüren Çin'in Davos'ta nelerden bahsettiği, Hindistan'ın artan nüfusu için gıda ve enerji konusundaki hamlelerinin neler olduğu, yeniden doğuyor diye lanse edilen Afrika'nın gerçek durumunun ne olduğu, küresel krizin müsebbibi ABD'nin başta kendi ülkesindeki mağdurlar olmak üzere dünya kamuoyuna yönelik mesajlarının neler olduğu elbette merak konusudur.

Dünyanın büyük şirketlerinin yöneticilerinin mesajları ise ayrı bir öneme sahip. Bunları da muhtemelen en kısa zamanda okuyup öğreneceğiz. WEF internet sitesi neredeyse birçok toplantıyı, demeci canlı yayınlıyor, yayımlayamadıklarını ise podcast olarak sitesine koyuyor. Bunların bir ders içeriği gibi algılanıp uzman beyinler tarafından ciddi bir analizi gerekli. Şahsi görüşüm odur ki bu toplantılar zaman zaman ilgi çekiciliğini yitiriyor. Hep aynı isimler aynı konuları konuşuyor. Ancak satır araları önemli.

Paradigmaların değiştiği, değer yargılarının erozyona uğradığı, dijital çağ neticesinde her şeye anında erişimin insanlarda neden olduğu mutsuzluk, sabırsızlık ve arayışları güçlendirdiği bir dönemi yaşıyoruz.

Kuşaklar arası çatışmaların ilginç bir boyuta girdiği bu dönemin sonrasını tahmin etmek kolay değil. Doğal felaketler, iklim değişikliği, giderek artan kaynak yetersizliği ise kolay çözülebilir türden sorunlar değil. Dünyada birçok insanın günlük 1 Doların altında fakirlik sınırı ile dahi ifade edilemeyecek rakamlarla yaşadığı dikkate alınacak olursa milyonlarca dolarlık Davos toplantılarına logo olarak “elindeki kuru ekmeğe bakan bir çocuk”, “bir deri bir kemik kalmış annenin emzirdiği bir bebek” ya da “çöp tenekesinin yanında açlıktan ölmek üzere olan bir köpeğin gözlerindeki çaresizlik” daha çok yakışır (!).